

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Protokolant	Natalia Wiśniewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Szczecinie Bogusławy Zapaśnik

po rozpoznaniu w sprawie **H. S.**

zażalenia wniesionego przez skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10.07.2012r., sygn. akt III Kow 1110/12 el

w przedmiocie umorzenia postępowania o wyrażenie zgody na wykonywanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę H. S. przekazać Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10.07.2012 roku, Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim umorzył wobec skazanego H. S. postępowanie

w sprawie z jego wniosku o wyrażenie zezwolenia na wykonywanie kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami Sądu Rejonowego w Słubicach: z dnia 22.01.2010 roku, sygn. II K 1182/09, w wymiarze 3 miesięcy pozbawienia wolności, z dnia 10.02.2010 roku, sygn. II K 1200/09, w wymiarze 3 miesięcy pozbawienia wolności, z dnia 14.12.2010 roku, sygn. II K 1271/10, w wymiarze 3 miesięcy pozbawienia wolności, z dnia 15.12.2011 roku, sygn. II K 1209/11, w wymiarze 5 miesięcy pozbawienia wolności - w systemie dozoru elektronicznego.

Sąd Okręgowy za podstawę prawną rozstrzygnięcia przyjął przepis art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz. U. 2010r., Nr 142, poz. 960, ze zm.) oraz wyjaśnił, że skoro skazany nie spełnił jednego z wymogów, tj. aby suma kar wymierzonych nie przekroczyła granicznego pułapu jednego roku, to postępowanie sprawie należy umorzyć.

Skazany zaskarżył powyższe postanowienie, wnosząc o jego **uchylenie**
i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I Instancji.

Żalący zarzucił **obrazę przepisów prawa materialnego art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 roku** o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego, **poprzez jego błędną wykładnię polegające na uznaniu, że skazany nie spełnia warunków formalnych do**

uzyskania zezwolenia na odbycie kary w systemie dozoru elektronicznego, albowiem przesłanka „kar pozbawienia wolności nieprzekraczających w sumie jednego roku” zawarta w tym przepisie dotyczy kar orzeczonych, a nie pozostających skazanemu kolejno do odbycia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego okazało się zasadne na tyle, że doprowadziło do wydania orzeczenia kasatoryjnego.

Sąd Okręgowy winien był dokonać pełnej wykładni przepisu, z którego wywiódł negatywne dla skazanego skutki prawne, a której w niniejszej sprawie zdecydowanie zabrakło. Zaskarżone orzeczenie w obecnym brzmieniu de facto nie poddaje się bowiem kontroli instancyjnej zwłaszcza, że nie jest jasnym, dlaczego w ocenie sądu pierwszej instancji, nowo wprowadzony do porządku prawnego system dozoru elektronicznego (dalej jako SDE) został zastrzeżony dla sprawców przestępstw, wobec których orzeczono (wymierzono) kary w wymiarze nie przekraczającym jednego roku, a nie wobec sprawców, którym wymierzono kary w wyższym wymiarze, lecz którym pozostała do wykonania kara / kary / nieprzekraczające łącznie jednego roku. Innymi słowy, nie jest wiadomo, dlaczego zdaniem sądu I Instancji chodzi o „kary orzeczone”, a nie „kary pozostałe do wykonania”, gdy w obu wypadkach ich suma w momencie orzekania przez sąd penitencjarny nie przekracza jednorocznego okresu.

Sąd Apelacyjny wyjaśnia, że niewystarczającym może być przy tym tylko wykładnia gramatyczna zwłaszcza, gdy inne interpretacje mogą prowadzić do zgoła odmiennego rezultatu. Ratio legis omawianej ustawy było wdrożenie dozoru elektronicznego w stosunku do - jak to ujęto w uzasadnieniu do projektu wskazanej ustawy - sprawców „drobnych przestępstw”, z powołaniem się na wzór systemów penitencjarnych Szwecji, Wielkiej Brytanii i Francji (vide uzasadnienie projektu w druku sejmowym Sejmu V Kadencji 1352). Celem było też zapobieżenie negatywnemu zjawisku wzajemnej demoralizacji osadzonych, czy zwiększenia stopnia demoralizacji skazanego pobytu w zakładzie karnym oraz uniknięcie społecznego poczucia bezkarności w związku z oczekiwaniem przez skazanego przez wiele miesięcy w kilku dziesięciotysięcznej w kolejce do zakładu karnego. Nie do przecenienia jest też zmniejszenie kosztów penitencjarnych. Ustawodawca wyszedł z racjonalnego założenia, że wystarczającym może okazać się prowadzenie procesu resocjalizacyjnego w warunkach wolnościowych pod dozorem kuratora sądowego, w stosunku do tych skazanych, którzy nie wykazują się znacznym stopniem zdemoralizowania. Przy ocenie merytorycznej wniosku o wyrażenie zezwolenia na odbywanie dozoru w SDE należy zatem brać całokształt okoliczności związanych z osobą skazanego, wpływających na prognozę kryminologiczną, a zatem m.in. jego postawę, właściwości i warunki osobiste, zachowanie po popełnieniu przestępstwa (przejawiające się m.in. popełnieniem kolejnego przestępstwa), i jeżeli sąd penitencjarny dojdzie do wniosku, że skazany wykazuje na tyle znaczny stopień demoralizacji, że wskutek braku osadzenia w zakładzie karnym cele kary nie zostaną osiągnięte, odmówi wyrażenia zezwolenia na SDE. Sąd bierze pod uwagę dotychczasowy tryb życia wskazujący (lub też nie) na praworządny, społecznie akceptowalny i zarazem pożądany z resocjalizacyjnego punktu widzenia, dający uzasadnione przekonanie, że skazany zacznie w końcu przestrzegać porządku prawnego, a w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa, a tym samym, że nie trzeba będzie go osadzać w zakładzie karnym, gdyż cele kary zostaną osiągnięte.

Do ustalenia przez Sąd Okręgowy pozostaje także okoliczność, które z orzeczonych wobec skazanego kar pozbawienia wolności, w tym objętych wnioskiem o zezwolenie na dozór elektroniczny, w chwili orzekania podlegają wykonaniu. Okoliczność ta ma bowiem zasadnicze znaczenie, skoro nie można wykonywać choćby kar odroczonej, czy kar z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Skoro tylko niektóre kary podlegają obecnie wykonaniu, to dopiero ich suma, a nie w ogóle suma kar orzeczonych, może być rozstrzygająca. Z karty karnej wynika, że wymierzona wyrokiem Sądu Rejonowego w Słubicach z dnia 14.12.2010r., sygn. II K 1271/10, kara 3 miesięcy pozbawienia wolności, obecnie nie podlega wykonaniu w związku z okresem probacyjnym wynikłym z udzieleniem przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. postanowieniem z dnia 29.04.2011r. warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary.

Odnosnie zaś wyroku Sądu Rejonowego w Słubicach z dnia 15.12.2011 roku, sygn. akt II K 1209/11, należy zauważyć, że mogło dojść do rozpoczęcia odbycia kary 5 miesięcy pozbawienia wolności w systemie elektronicznego dozoru (vide postanowienie z dnia 10.04.2012r., k. 33 akt II Kow 519/12), po zakończeniu wykonywania innej pięciomiesięcznej kary pozbawienia wolności, orzeczonej w sprawie o sygn. II K 210/09 (k. 38 akrt III Kow 2179/11 el), a wykonywanej od dnia 15.01.2012r. (zawiadomienie z k. 46 akt o sygn. III Kow 519/12 el).

W zakresie zaś pozostałych kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Słubicach doszło do zmniejszenia ich wymiaru, i tak z wyroku z dnia 22.01.2010 roku, sygn. akt II K 1182/09, o 70 dni pozbawienia wolności - wskutek zaliczenia na poczet kary pozbawienia wolności uiszczonej grzywny probacyjnej orzeczonej w związku warunkowym zawieszeniem wykonania kary (vide postanowienie z dnia 18.06.2012r., k.15), a z wyroku z dnia 10.02.2010 roku, sygn. akt II K 1200/09, o 50 dni pozbawienia wolności - wskutek zaliczenia na poczet kary pozbawienia wolności uiszczonej grzywny probacyjnej orzeczonej w związku warunkowym zawieszeniem wykonania kary (vide postanowienie z dnia 18.06.2012r., k. 17).

Mając na uwadze przedstawioną argumentację, Sąd Apelacyjny orzekł jak na wstępie.